

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/bitwa-warszawska-1920/129736,W-audycji-Przystanek-Historia-w-Polskim-Radiu-o-dwoch-zwyciestwach-nad-komunizmie.html>
18.04.2024, 10:26

W audycji „Przystanek Historia” w Polskim Radiu o dwóch zwycięstwach nad komunizmem

Audycja została wyemitowana 4 listopada 2020, po godz. 19.00, na antenie Programu I Polskiego Radia

Audycja „Przystanek Historia” w Polskim Radiu

W audycji „Przystanek Historia” rozmawiano o dwóch zwycięstwach Polaków, które zmieniły bieg historii powszechnej: w 1920 r. zatrzymanie marszu bolszewików na Rzeczpospolitą i dalej na zachód, a w 1980 r. pierwszy krok na drodze do uwolnienia się Europy Środkowo-Wschodniej od systemu narzuconego przez Moskwę.

Obie wielkie wiktorie nad komunizmem, wedle racjonalnych rachub niemożliwe, odnieśli nasi przodkowie dlatego, że świadoma mniejszość potrafiła przemoć odwieczne słabości narodu, obudzić go z marazmu i skupić wokół wartości fundamentalnych. Gościem Programu 1 Polskiego Radia był prof. Marek Wierzbicki, dyrektor Biura Badań Historycznych IPN. Przypomniął, że w czasie Bitwy Warszawskiej państwo polskie ponownie na mapach było od zaledwie dwóch lat i dysponowało znacznie mniejszym potencjałem ekonomicznym i ludnościowym niż bolszewicka Rosja, było też pozbawione realnej pomocy Zachodu. – Polacy mieli wtedy szczęście do wspaniałych liderów – mówił historyk. Przede wszystkim Józef Piłsudski wyznaczył jasne kierunki działania. A kiedy bolszewicy byli w pobliżu Warszawy nastąpiła ogromna mobilizacja narodu polskiego.

Gość Programu 1 Polskiego Radia podkreślił, że mobilizacja społeczeństwa i narodu polskiego umożliwiła dokonanie rzeczy wydawałoby się niemożliwej, zarówno w roku 1920, jaki i 1980. – Kiedy zwykli ludzie potrafili zmienić bieg historii, ale dlatego, że działali solidarnie – mówił.

Ponadto w audycji:

- Wojna polsko-bolszewicka 1919–20 – tragiczne losy polskich jeńców w niewoli bolszewickiej oraz jeńcy rosyjscy w niewoli polskiej i sprawa anty-Katynia (pojęcie stosowane przez historyków na określenie radzieckiej i rosyjskiej propagandy, która relatywizuje zbrodnię katyńską wiążąc ją z dużą śmiertelnością wśród jeńców bolszewickich w niewoli polskiej w latach 1919–20). Gość: dr Paweł Libera z Biura Badań Historycznych IPN.
- Elżbieta Jakimek-Zapart o swojej książce [„Sny wstaną... Grypsy Łukasza Cieplińskiego z celi śmierci”](#). Publikacja poświęcona jest ppłk. Łukaszowi Cieplińskiemu (1913–1951), bohaterowi Polskiego Państwa Podziemnego (1939–1945) i Drugiej Konspiracji (1945–1947), inspektorowi Inspektoratu Rzeszów AK, organizatorowi struktur „NIE” i Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj w Okręgu Kraków, a w końcu prezesowi Obszaru Południowego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” i Prezesowi IV Zarządu Głównego WiN. Książka jest nową odsłoną wydawnictwa [„Nie mogłem inaczej żyć... Grypsy Łukasza Cieplińskiego z celi śmierci”](#), do powstania której przyczyniło się przekazanie w 2006 r. do dyspozycji redakcji „Zeszytów Historycznych WiN-u” zbioru oryginalnych grypsów, pisanych przez Łukasza Cieplińskiego w celi śmierci więzienia mokotowskiego od października 1950 r. do lutego 1951 r., przechowywanych od początku lat 90. w Londynie przez gen. Mieczysława Wałęgę, jednego z najbliższych współpracowników Cieplińskiego z okresu konspiracji wojennej i powojennej. Drugim powodem wydania albumu było odznaczenie Łukasza Cieplińskiego pośmiertnie Orderem Orła Białego w dniu 3 maja 2007 r. przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego „w uznaniu znamienitych zasług dla Rzeczypospolitej Polskiej”. Obecna, uzupełniona o nową wiedzę publikacja przygotowana została w związku z przypadającą we wrześniu 2020 r. 75. rocznicą powstania Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość oraz 70. rocznicą procesu sądowego VI Zarządu Głównego WiN. Książkę można przeczytać w wersji drukowanej jak i w formie pdf na stronie internetowej IPN.
- Było/Będzie – wybrane wydarzenia organizowane przez IPN (m.in. Nagrody Semper Fidelis – ogłoszenie laureatów) oraz ciekawe artykuły na portalu przystanekhistoria.pl. Gość: dr Rafał Leśkiewicz, zastępca dyrektora Biura Badań Historycznych IPN.

Audycja „Przystanek Historia” została wyemitowana w środę (4.11) o godz. 19.10 na antenie Polskiego Radia Pr. I. [POSŁUCHAJ](#)

Poprzednia audycja:

- [„Przystanek Historia”, 21 października 2020](#)

* * *

Cykl audycji „Przystanek Historia” jest realizowany wspólnie przez Instytut Pamięci Narodowej i Program I Polskiego Radia. Rozmowy poświęcone są ważnym wydarzeniom, które wpłynęły na dzieje Polski w XX wieku oraz ludziom, którzy tę historię tworzyli.